

**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 106

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de Nederlandse en Europese inzet met betrekking tot de burgeroorlog en humanitaire catastrofe in Sudan* (ingezonden 12 augustus 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (ontvangen 23 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 3043.

**Vraag 1**

Bent u bekend met het bericht «Sudan lijdt onder ongeziene hongersnood: kinderen sterven, hulp schiet tekort»?<sup>1</sup>

**Antwoord 1**

Ja.

**Vraag 2**

Deelt u de opvatting dat de oorlog en de humanitaire catastrofe in Sudan, die door het International Rescue Committee (IRC) bovenaan haar crisislijst is gezet<sup>2</sup> en door de Verenigde Naties de «meest verwoestende crisis ter wereld» wordt genoemd<sup>3</sup> meer aandacht en actie verdient, ook vanuit de Nederlandse regering en de Europese Unie (EU)? Zo nee, waarom niet?

**Antwoord 2**

Het conflict in Soedan en de daaruit volgende humanitaire catastrofe is inderdaad veruit de grootste humanitaire crisis van het moment en verdient onze aandacht, zorg en actie. Nederland spant zich daarom in voor meer internationale aandacht en diplomatieke oplossingen voor de crisis in Soedan. Daarnaast draagt Nederland via bilaterale en multilaterale kanalen bij aan humanitaire- en ontwikkelingshulp ten behoeve van de Soedanese bevolking, parallel aan diplomatieke inspanningen om duurzame vrede te bevorderen.

<sup>1</sup> NOS, 2 augustus 2025, «Sudan lijdt onder ongeziene hongersnood: kinderen sterven, hulp schiet tekort» (<https://nos.nl/artikel/2577289-sudan-lijdt-onder-ongeziene-hongersnood-kinderen-sterven-hulp-schiet-tekort>)

<sup>2</sup> International Rescue Committee, «2025 Emergency Watchlist» (<https://www.rescue.org/eu/watchlist>).

<sup>3</sup> UN News, 14 februari 2025, «Sudan, «the most devastating humanitarian and displacement crisis in the world»» (<https://news.un.org/en/story/2025/02/1160161>).

### Vraag 3

Kunt u aangeven wat de huidige inzet is van de Nederlandse regering en de EU ten aanzien van de oorlog in Sudan?

### Antwoord 3

Nederland spant zich diplomatiek in om duurzame vrede in Soedan te bevorderen, bilateraal, in EU verband en in multilaterale fora. Daarnaast draagt Nederland via bilaterale en multilaterale kanalen bij aan humanitaire- en ontwikkelingshulp ten behoeve van de Soedanese bevolking. In EU verband streeft Nederland naar een versterkte en coherente EU benadering ten aanzien van Soedan. In dit verband heeft Nederland het initiatief genomen tot de oprichting van een informele EU kerngroep Soedan. Doelen van deze kerngroep zijn het bijdragen aan het tot stand komen van een staakt-het-vuren, het verbeteren van humanitaire toegang en het bijdragen aan een transitie richting civiel bestuur. Onder leiding van de Speciale Vertegenwoordiger van de EU voor de Hoorn van Afrika werkt de EU aan een staakt-het-vuren initiatief rond de bescherming van kritieke infrastructuur, in het bijzonder de dammen en waterreservoirs in Soedan.

Nederland zal tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) in september een evenement organiseren, samen met Liberia en het Verenigd Koninkrijk, om aandacht te vragen voor de humanitaire crisis in Soedan en het werk van de onafhankelijke *Fact Finding Mission* in Soedan. Ook de EU organiseert een evenement om op hoog niveau meer aandacht te vragen voor de politieke situatie in Soedan, ter opvolging van de door het Verenigd Koninkrijk en de EU georganiseerde conferentie over Soedan in april in Londen.

Tevens is Nederland recent toegetreden tot de Soedan-kerngroep bij de Mensenrechtenraad in Genève die zich inzet voor de verlenging van het mandaat van de hierboven genoemde onafhankelijke *Fact Finding Mission*, die mensenrechtenschendingen in Soedan in kaart brengt.

### Vraag 4

Op welke manier gaat u opvolging geven aan de aangenomen motie van de leden Dobbe en Boswijk (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3194) over het opvoeren van de diplomatieke druk om het beleg op El-Fasher te beëindigen?

### Antwoord 4

Zoals reeds gecommuniceerd aan uw Kamer in het Verslag van de Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli 2025 (21 501-02, nr. 3216) zet Nederland zich zowel diplomatiek als via de humanitaire organisaties, in voor het verbeteren van humanitaire toegang en het (tijdelijk) staken van vijandelijkheden in Soedan en specifiek rond El-Fasher.

Nederland heeft de zorgen over de situatie met betrokken actoren en regionale partners besproken. Ook de VN en andere humanitaire organisaties voeren continu druk uit op de strijdende partijen om de bevolking in en rond het belegerde El-Fasher te voorzien van voedsel en andere humanitaire hulp. Zo was Nederland afgelopen augustus medeondertekenaar van een verklaring<sup>4</sup> waarin de EU en een brede groep landen expliciet opriepen tot het stoppen van de belegering van de stad.

Dit heeft helaas nog niet tot een humanitaire pauze geleid. Nederland blijft daarom binnen de internationale gemeenschap aandacht vragen voor de situatie in Soedan.

### Vraag 5

Op welke manieren ziet u mogelijkheden om diplomatie tussen de SAF en de RSF vanuit de Nederlandse overheid en de EU te ondersteunen? Bent u bereid uw inzet op dit gebied te vergroten? Zo nee, waarom niet?

### Antwoord 5

De inzet die wordt gepleegd in EU verband is de meest effectieve manier om diplomatie tussen de *Sudanese Armed Forces* (SAF) en de *Rapid Support Forces* (RSF) te bevorderen en uiteindelijk een staakt-het-vuren te bereiken.

<sup>4</sup> Joint donor statement on the situation in and around El Fasher, Sudan, by 30 donors - European Commission

De EU Speciaal Gezant heeft intensief contact met de verschillende strijdende partijen, gericht op de-escalatie en de bescherming van kritieke infrastructuur en burgers. Nederland speelt een aanjagende rol in EU verband middels de EU-kerngroep die op Nederlands initiatief is opgericht.

**Vraag 6**

Op welke manieren ziet u mogelijkheden om humanitaire hulp in Sudan vanuit de Nederlandse overheid en de EU te ondersteunen? Bent u bereid uw inzet op dit gebied te vergroten? Zo nee, waarom niet?

**Antwoord 6**

Nederland ondersteunt humanitaire organisaties bij het werk om de hoogste noden te adresseren in Soedan. Dit gaat zowel via flexibele financiering – zoals aan de belangrijkste VN-organisaties (waaronder het Wereld Voedselprogramma/WFP en UNICEF) en het Rode Kruis – als via financiering specifiek voor Soedan. Zo financiert Nederland in Soedan de Dutch Relief Alliance en haar lokale partners (EUR 6,7 miljoen), het Nederlandse Rode Kruis (EUR 1,4 miljoen) en het Soedan Humanitaire Fonds (EUR 16 miljoen), dat ook lokale burgerinitiatieven, zoals gaarkeukens ondersteunt. Hiermee is de Nederlandse landenspecifieke bijdrage aan Soedan in 2025 één van de hoogste.

Ook draagt Nederland dit jaar EUR 55 miljoen bij aan het VN Central Emergency Response Fund (CERF) dat in 2025 al USD 22 miljoen heeft vrijgemaakt voor Soedan. De EU heeft voor 2025 EUR 160 miljoen vrijgemaakt voor humanitaire hulp in Soedan.

Daarnaast zet Nederland zich diplomatiek in om humanitaire organisaties in Soedan te ondersteunen. Zo pleiten we bilateraal en in multilaterale fora voor het belang van veilige toegang voor hulpverleners. Het evenement dat Nederland met het VK en Liberia organiseert tijdens de Algemene Vergadering van de VN in New York, zal ook aandacht vragen voor de gebrekkige humanitaire toegang in Soedan.

**Vraag 7**

Bent u bekend met het bericht «Colombiaanse huurlingen duiken op in de oorlog in Sudan»?<sup>5</sup>

**Antwoord 7**

Ja.

**Vraag 8**

Kunt u de signalen die in dit bericht genoemd worden beoordelen? Klopt het dat in Sudan Colombiaanse huurlingen meevechten aan de zijde van de RSF?

**Antwoord 8**

Het kabinet is bekend met de in de media verschenen berichtgeving. Deze berichten zijn verschenen in verschillende, doorgaans betrouwbare nieuwsmedia. Het kabinet kan de berichtgeving echter niet op basis van eigen informatie bevestigen of ontkrachten.

**Vraag 9**

Kan betrokkenheid van de Colombiaanse regering hierin worden uitgesloten? Wordt samenwerking met de Colombiaanse regering aangegaan om straffeloosheid van deze huurlingen tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?

**Antwoord 9**

Uit openbare bronnen blijkt geen betrokkenheid van de Colombiaanse regering. President Petro heeft de inzet van Colombiaanse huurlingen in Soedan scherp veroordeeld. De Colombiaanse regering werkt aan de toetreding tot de VN Internationale Conventie tegen het Werving, Inzet, Financiering en Training van Huurlingen (1989). Het wetsvoorstel wordt op dit moment behandeld in het Colombiaanse Congres.

---

<sup>5</sup> NOS, 5 augustus 2025, «Colombiaanse huurlingen duiken op in de oorlog in Sudan» (<https://nos.nl/artikel/2577683-colombiaanse-huurlingen-duiken-op-in-de-oorlog-in-sudan>).

Vraag 10

Klopt het dat deze huurlingen worden gerekruteerd door het beveiligingsbedrijf Global Security Service Group uit de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), zoals in het artikel staat omschreven?

Antwoord 10

Het kabinet is bekend met de in de media verschenen berichtgeving maar kan de berichtgeving niet op basis van eigen informatie bevestigen of ontkrachten.

Vraag 11

Deelt u de mening dat dit een zoveelste bewijs is voor de destructieve rol van de VAE in de oorlog in Sudan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Het kabinet kan niet op basis van eigen informatie bevestigen of ontkrachten dat een bedrijf uit de VAE betrokken was bij het rekruteren van huurlingen. De VAE geeft zelf aan dat de berichtgeving hierover onjuist is. Het is in algemene zin van belang om wapentoevoer en financiële stromen richting de strijdende partijen in te dammen, met als doel een eind te maken aan het geweld. Nederland pleit tot maatregelen hiertoe in EU-verband, waaronder bijvoorbeeld het oproepen tot een wapenembargo voor geheel Soedan. Nederland spreekt bovendien externe actoren aan op hun verantwoordelijkheid om geen handelingen te verrichten die het conflict voeden en om in te zetten op de-escalatie, naleving van het internationaal humanitair recht en ongehinderde humanitaire toegang. Nederland steunt ook het vergaren van bewijs om straffeloosheid inzake mensenrechtenschendingen en schendingen van het humanitair oorlogsrecht tegen te gaan. Voorbeelden hier van zijn het werk van het internationaal strafhof en van de onafhankelijke *Fact Finding Mission* in Soedan.

Vraag 12

Welke diplomatieke acties worden, eventueel in Europees verband, ondernomen richting de VAE om hun destructieve rol in Sudan te verkleinen?

Antwoord 12

Het kabinet spreekt binnen de brede bilaterale relatie met de VAE ook over de situatie in Soedan, zowel op politiek als hoogambtelijk niveau. In deze gesprekken wordt de bredere Nederlandse inzet ten aanzien van het conflict in Soedan, gericht op het bereiken van een staakt-het-vuren, uitgedragen. De VAE is een relevante speler met invloed om tot een einde aan het conflict en een vredesovereenkomst te komen. In bilaterale gesprekken worden zorgen uitgesproken over de humanitaire situatie ter plekke en de negatieve consequenties van het voortduren van de oorlog voor zowel Soedan, de regio als de EU. Ook zijn de zorgen over wapenleveranties van derde partijen aan de strijdende partijen in Soedan overgebracht.

Vraag 13

Bent u bereid tot het instellen van sancties, eventueel in Europees verband, richting de VAE vanwege hun rol in Sudan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

Nederland heeft bij de Raad Buitenlandse Zaken van 14 april jl.<sup>6</sup> bepleit dat de EU zich meer zou moeten inspannen om een eind aan het conflict in Soedan te bespoedigen, en dat – indien opportuun – maatregelen moeten worden overwogen om wapentoevoer en financiële stromen richting de strijdende partijen in te dammen. Dit is in lijn met eerdere oproep van Nederland tijdens de RBZ van oktober 2024 om de diplomatieke druk op te voeren door middel van een derde sanctiepakket, dat zich naast strijdende partijen ook richt op diegenen die zich in strijd met het geldende wapenembargo schuldig maken aan het bewapenen, financieren of logistieke ondersteuning bieden aan de strijdende partijen, zowel binnen als buiten Soedan.

<sup>6</sup> Verslag Raad Buitenlandse Zaken van 14 april 2025, 2025D18 338, 23 april 2025

Vraag 14

In 2024 is EUR 5.769.026,62 aan wapens geëxporteerd aan de VAE, kan worden uitgesloten dat hier wapens onder vallen die in Sudan terecht zijn gekomen? Zo ja, op welke manier kunt u dat uitsluiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 14

Nederland toetst alle vergunningaanvragen per geval en zorgvuldig conform het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexportcontrole (2008/944/GBVB), met onder andere specifieke aandacht voor het risico op omleiding. Er zijn geen bij de regering bekende, verifieerbare aanwijzingen dat onder Nederland vergunningen naar de VAE uitgevoerde goederen naar Soedan zijn omgeleid. De Europese toetsingssystematiek is gestoeld op risico-inschattingen en absolute garanties kunnen niet worden gegeven.

Vraag 15

Bent u bereid tot het instellen van een wapenembargo op de VAE vanwege het risico dat deze wapens in Sudan terechtkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

Een wapenembargo op de VAE is niet aan de orde. Het kabinet is van mening dat het huidige toetsingsbeleid, middels zorgvuldige individuele toetsing van vergunningaanvragen per geval, met onder andere specifieke aandacht voor het risico op omleiding, volstaat om ongewenste transacties te voorkomen.